

és més freqüent en el sexe masculí a causa de la influència de l'alcohol i altres irritants.

Els factors que predisposen al cranc i als que hom dona una importància més o menys gran des del punt d'albir etiològic, són: l'estat de la nutrició local o general; la irritació crònica; els traumatismes repetits; l'existència de teixits cicatricials; els tumors benignes; les manifestacions locals de certes malalties tals com la tuberculosi, i, sobretot, la sífilis, quan se tracta de la llengua. Es un fet ja admès com indiscutible que afavoreix el desenrotllament del cranc, les irritacions locals, mecàniques, tèrmiques, radiològiques, parasitàries (*Bilhàrzia*, *Esporotera*, *Gongilonema*, *neoplàsticum Fibiger*) i els irritants patològics (estats precanceros).

El fet de la immunitat natural, de la resistència activa al cranc, demostrada experimentalment, té gran importància clínica i hem d'admetre-la encara que se'ns escapin les vertaderes causes. S'ha dit que no tots podem ésser cancerosos; calen condicions innates o adquirides que facin apte l'organisme per al desenrotllament del cranc. Que hi ha terrers abonats ho indica la freqüència amb què el cranc es veu en certes famílies i si bé el paper que juga l'herència en la transmissió del cranc és avui negada per la ciència, és innegable que es deu transmetre el terreny o la predisposició. La patologia comparada ens diu que certes races d'animals són impròpies per al cranc i àdhuc dins de la mateixa espècie, com els cavalls, es nota que segons la color són més o menys atacats.

Els patòlegs passaren anys i anys estudiant la morfologia de la cèl·lula maligna sense obtenir progrés pràctic; ha calgut buscar l'estudi de les propietats físico-químiques de la cèl·lula cancerosa, estudiar sa biologia, per arribar a entreveure quelcom útil per a combatre el cranc i tan sols així, estudiant l'assimilació i la desassimilació cel·lular, les reaccions despertades pels productes de destrucció cel·lular o de desassimilació, la influència del medi orgànic sobre el creixement de les cèl·lules, la gran importància dels processos irritatius com a preparadors o iniciadors del cranc i els fets d'immunitat natural o adquirida, ben estudiada experimentalment, o sia amb l'estudi biològic, hem arribat a orientar-nos en el problema del cranc. Sols d'aquesta manera, amb aquestes grans conquestes biològiques, es pot arribar, no a resoldre en el moment actual, però sí a treballar amb fe pels nous viarans que estic segur ens conduiran

a la solució del problema. El dia que la investigació bilògica trobi perquè l'home és apte o refractari al cranc, tindrem el paorós problema resolt.

Aquesta orientació biològica fonamenta la lluita contra el cranc, tal com avui s'ha d'entendre. Una cosa és cuidar els pobres cancerosos avançats, prodigant-los tot afecte i confort i altra cosa és fer estudis fecunds per descobrir el misteri del cranc. El primer és complir una obra de caritat que per molt enlairada que sigui no contribuirà a disminuir el nombre de cancerosos. La segona, l'estudi biològic del cranc, és l'obra científica perseguidora de les gran conquestes que s'apropen per curar o fer desaparèixer el cranc. Cal, doncs, que ens fixem bé en els termes en què avui es planteja la lluita contra el cranc. No basten els hospitals per fer obra profitosa; calen laboratoris i laboratoris costosos, con veurem, però, imprescindibles si volem contribuir en quelcom a aquesta lluita santa de l'humanitat contra tan terrible mal. Cal crear centres d'investigació de laboratori per tal de contribuir a descobrir els misteris del cranc. Com diu Pio Baroja, res més anticultural que aquella frase de que siguin els estrangers els que construeixin la ciència. L'home de ciència necessita armes apropiades, és a dir, un material vast i complex. No oblidem aquelles paraules lapidàries del gran *Pasteur*: «laboratoris i descobriments són termes correlatius; suprimiu els laboratoris i les ciències físiques es convertiran en la imatge de l'esterilitat i de la mort; no seran més que ensenyances limitades i impotents, i no ciències de progrés i esdevenidor. Doneu-los laboratoris i en ells reapareixerà la vida, la fecunditat, el poder. Fora dels seus laboratoris, el físic, el químic i el biòleg són soldats sense armes en el camp de batalla».

La lluita contra el cranc, tal com està plantejada en el món civilitzat, la integren:

1. La profilàxia.
2. El tractament del cranc, pal·liatiu i curatiu.
3. Investigació biològica i experimental per la persecució de causes del cranc.
4. Obra educadora del poble i de la classe mèdica.

Encara que breument, us presentaré com han desenrotllat la lluita contra el cranc els principals països, perquè us dongueu compte de la importància que es concedeix al problema del cranc.